

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و
نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه
متعلق به دانشگاه رازی است.

دانشگاه رازی
دانشکده علوم
گروه فیزیک

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته فیزیک

گرایش حالت جامد

عنوان پایان نامه

ابرسیانایی دردمای بالا با پایه آهن

استاد راهنما:

دکتر رستم مرادیان

نگارش:

نوشین رشیدی

اسفند ماه 1391

تشکرو سپاس

از استاد ارجمند و بزرگوارم آقای پروفیسور رستم مرادیان، که از محضر علم و اخلاق ایشان بهره بردم و راهنماییهای ارزشمندشان راهگشایم بوده است، قدردانی می نمایم.

از جناب آقای دکتر علی فتحعلیان و دکتر حمزه موسوی که به عنوان داور داخلی، زحمت قرائت پایان نامه و حضور در جلسه دفاع را بر عهده گرفتند، تشکر میکنم.

پدر و مادر بزرگوار، مهربان و صبورم که همواره حامی و پشتیبان من بودند و هرچه را دارم بعد از خداوند مدیون ایشان هستم.

با آرزوی موفقیت برای تمام کسانی که مرا صادقانه در این دوره همراهی کرده و از هیچ کمکی فروگذار نکردند.

تقدیم

پدر و مادر عزیزم

چکیده

مطالعه ابررسانایی در مواد لایه بندی شده بر پایه آهن در سال 2006 آغاز شد. در سال 2008 ابررسانایی با پایه آهن با ابررسانایی در $LaFeAsO_{1-x}F_x$ با دمای گذار ابررسانایی $T_C = 26 K$ ترقی کرد. این مواد جزء ابررساناهای دمای بالا محسوب می شوند که دمای گذار آنها به بالای $T_C = 55 K$ می رسد. دمای بحرانی در این ترکیبات تابعی از تزریق یا فشار خارجی می باشد. به طور کلی 5 ساختار برای ابررساناهای دمای بالا با پایه آهن یافت شده است. ویژگی مشترک این ساختارهای لایه بندی شده یک لایه مسطح دووجهی از اتم های آهن اتصال یافته با چهار ضلعی های یون های پنیکتوژن (P, As) یا کالکوژن (S, Se, Te) است که بالا و پایین این لایه ها عناصر نادر زمین، عناصر قلیایی، قلیایی خاکی، اکسیژن یا فلوراین به صورت توده های دنبال هم چیده شده اند. این لایه ها را مسدود کرده اند. دمای گذار بالای ابررسانایی از این لایه های آهن سر چشمه می گیرد. اینجا ما به طور خلاصه نتایج تئوری و تجربی ساختارهای الکترونیکی و مغناطیسی و خصوصیات ابررسانایی ابررساناهای بر پایه Fe و ترکیبات مربوط به آن را مرور خواهیم کرد.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: مقدمه ای بر ابر رسانایی

- 1-1- تاریخچه..... 2
- 2-1- خواص ابررسانایی..... 3
- 1-2-1- مقاومت صفر..... 4
- 2-2-1- اثر مایسنر..... 6
- 3-2-1- خواص مغناطیسی یک ابررسانا..... 6
- 3-1- عمق نفوذ..... 9
- 4-1- طول همدوسی..... 10
- 5-1- جفت های کوپر..... 10
- 1-5-1- پتانسیل تاخیری جفت شدگی..... 10
- 2-5-1- پراکندگی جفت های کوپر..... 12
- 6-1- نظریه BCS..... 12
- 7-1- ابررساناهای دمای بالا..... 13

فصل دوم: ابر رسانایی در دمای بالا

- 1-2- ابررسانایی در دمای بالا..... 15
- 2-2- ساختار بلوری ابررساناهای دمای بالا..... 17
- 1-2-2- شبکه پروسکایت..... 17
- 2-2-2- انواع شبکه پروسکایت..... 18
- 3-2-2- خواص ساختاری ابر رساناهای دمای بالا..... 21
- 3-2- کشف ابررساناهای دمای بالا با پایه های دیگر..... 23
- 4-2- ابررساناهای دمای بالا با پایه آهن..... 24
- 1-4-2- ساختمان بلوری ابررساناهای پایه آهن..... 25

فصل سوم: ترکیبات نوع $ReOFeAs$

- 33.....1-3- ترکیبات نوع $ReOFeAs$
- 35.....2-3- بلورشناسی و خصوصیات فیزیکی اساسی ترکیبات تزریق شده.....
- 35.....1-2-3- ساختار بلوری.....
- 37.....2-2-3- تزریق الکترون.....
- 40.....3-2-3- تزریق حفره.....
- 42.....4-2-3- جانشینی زیر شبکه Fe
- 43.....5-2-3- میدان های بحرانی.....
- 44.....6-2-3- اثر فشار روی T_c
- 48.....3-3- خصوصیات مغناطیسی.....
- 48.....1-3-3- ساختار مغناطیسی.....
- 48.....2-3-3- دیاگرام فاز.....
- 50.....3-3- ساختار الکترونیکی.....

فصل چهارم: ترکیبات نوع AFe_2As_2 و سایر ترکیبات با پایه آهن

- 55.....1-4- ساختار بلوری و ساختار الکترونیکی.....
- 55.....1-1-4- ساختار بلوری.....
- 56.....2-1-4- ساختار الکترونیکی.....
- 58.....3-1-4- $(Sr_3Sc_2O_5)Fe_2As_2$ و دیگر ترکیبات مشابه.....
- 60.....2-4- ابرسانایی.....
- 60.....1-2-4- تزریق.....
- 64.....2-2-4- همزیستی ابرسانایی و مغناطیس.....
- 65.....3-2-4- اثر فشار.....
- 69.....3-4- مغناطیس.....
- 69.....1-3-4- ترکیبات استوکیومتریک.....
- 71.....2-3-4- ترکیبات تزریق شده.....
- 73.....4-4- دیگر ترکیبات بر پایه Fe
- 73.....1-4-4- ترکیبات نوع $FeSe, FeTe$
- 75.....2-4-4- ترکیبات نوع $LiFeAs$
- 76.....3-4- ترکیبات $AFeAs (A = Ca, Sr)$
- 77.....4-4- نتایج.....

78.....منابع

فهرست شکل

5.....	شکل 1-1.....
5.....	شکل 2-1.....
7.....	شکل 3-1.....
8.....	شکل 4-1.....
8.....	شکل 5-1.....
9.....	شکل 6-1.....
11.....	شکل 7-1.....
11.....	شکل 8-1.....
12.....	شکل 9-1.....
12.....	شکل 10-1.....
18.....	شکل 1-2.....
19.....	شکل 2-2.....
19.....	شکل 3-2.....
20.....	شکل 4-2.....
26.....	شکل 5-2.....
27.....	شکل 6-2.....
28.....	شکل 7-2.....
28.....	شکل 8-2.....
29.....	شکل 9-2.....
29.....	شکل 10-2.....
30.....	شکل 11-2.....
31.....	شکل 12-2.....

33.....	شكل 3-1.....
34.....	شكل 3-2.....
36.....	شكل 3-3.....
37.....	شكل 3-4.....
38.....	شكل 3-5.....
39.....	شكل 3-6.....
40.....	شكل 3-7.....
41.....	شكل 3-8.....
42.....	شكل 3-9.....
44.....	شكل 3-10.....
45.....	شكل 3-11.....
46.....	شكل 3-12.....
47.....	شكل 3-13.....
49.....	شكل 3-14.....
50.....	شكل 3-15.....
51.....	شكل 3-16.....
52.....	شكل 3-17.....
53.....	شكل 3-18.....
56.....	شكل 4-1.....
57.....	شكل 4-2.....
58.....	شكل 4-3.....
59.....	شكل 4-4.....
61.....	شكل 4-5.....
61.....	شكل 4-6.....

63.....	شکل 7-4.....
64.....	شکل 8-4.....
65.....	شکل 9-4.....
66.....	شکل 10-4.....
67.....	شکل 11-4.....
67.....	شکل 12-4.....
68.....	شکل 13-4.....
69.....	شکل 14-4.....
71.....	شکل 15-4.....
72.....	شکل 16-4.....
74.....	شکل 17-4.....
76.....	شکل 18-4.....

فهرست جدول

16.....	جدول 1-2.....
37.....	جدول 1-3.....

مقدمه

می دانیم که برای یک رسانای متعارف مقاومت صفر ($\rho = 0$) وجود ندارد. حتی در $T = 0$ رسانندگی محدود است اما برای ابررسانا مقاومت الکتریکی صفر وجود دارد. واضح است که حالت ابررسانایی از حالت نرمال متفاوت است پس برای ابررسانا یک گذار فاز متفاوت مطرح میشود. در آن زمان خالص ترین فلز قابل دسترس جیوه بود و در تلاش برای به دست آوردن رفتار یک فلز خیلی خالص اونس مقاومت جیوه خالص را اندازه گیری کرد. او متوجه شد موقعی که درجه حرارت به سمت صفر تنزل داده میشود به جای اینکه مقاومت به آرامی کاهش داده شود در درجه حرارت 4 درجه کلونین ناگهان افت پیدا می کرد و پایین تر از این درجه حرارت جیوه هیچ گونه مقاومتی از خود نشان نمیداد. همچنین این گذار ناگهانی به حالت بی مقاومتی فقط مربوط به خلوص فلز نمی شد و حتی اگر جیوه ناخالص بود اتفاق می افتاد. پایین تر از 4 درجه کلونین جیوه به یک حالت دیگری از خواص الکتریکی که کاملاً با حالت شناخته شده قبلی متفاوت است می رود و این حالت تازه ابررسانایی نام گرفت. ابررساناهای بادمای گذار زیر 30 درجه کلونین جزء ابررساناهای متعارف و ابررساناهای بالای 30 درجه کلونین جزء ابررساناهای دمای بالا محسوب می شوند [1]. کشف شگفت انگیز پدیده ابررسانایی در مواد لایه بندی شده بر پایه آهن بادمای گذاری که به حدود 55 درجه کلونین یا بیشتر میرسد، منجر به انتشار هزاران مقاله در این باب شده است. اگرچه یک توافق عمومی درباره طبیعت نامتعارف حالت های جفت های کوپر در این سیستم ها وجود دارد اما چندین پرسش اساسی از جمله نقش مغناطیس، طبیعت شیمیایی و ساختاری پارامترهای قابل تنظیم و... وجود دارد و تحقیق در این باره هنوز ادامه دارد. ابررساناهای جدید بر پایه آهن شامل 5 ساختار اصلی است که (ReOFeAs) (عناصر نادر زمین)، $(\text{AFe}_2\text{As}_2)$ ($\text{A} = \text{Ba, Sr, Ca}$)، LiFeAs و $(\text{FeTe, FeS})\text{FeSe}$ هستند. دمای گذار این ترکیبات با به کاربردن فشار یا جانشینی های شیمیایی به بالای 55 درجه کلونین رسانده می شود. فشار خارجی و جانشینی های شیمیایی دو راه برای افزایش دمای گذار ترکیبات ابررسانایی هستند. آنچه که سبب وقوع ابررسانایی در این ترکیبات می شود، لایه های FeAs است. [2]

فصل اول

مقدمه ای بر ابر رسانایی

1-1- تاریخچه

یکی از مهمترین کشفیات علم فیزیک در اوایل قرن بیستم کشف پدیده ابرسانایی بود. این کشف نیاز به مایع کردن هلیوم داشت که اولین بار در سال 1908 میلادی صورت گرفته بود. اونس و همکارانش در سال 1911 مشاهده کردند که مقاومت ویژه جیوه در $4/2$ کلوین به طور ناگهانی از بین می رود. دما از زیر نقطه جوش هلیوم به $4/2$ کلوین افزایش یافت و پژوهشگران متوجه شدند که در این دما جیوه مقاومت از دست رفته اش را بازیافت و به این ترتیب پدیده ابرسانایی کشف شد. در سال 1913 اونس نشان داد که افزایش چگالی جریان به بیش از یک حد معینی که جریان بحرانی نامیده می شود و لثاژی را در نمونه ایجاد می کند. همچنین مشخص شد که این مقدار جریان بحرانی با کاهش دما افزایش پیدا می کند. ادامه تحقیقات وی منجر به کشف میدان مغناطیسی بحرانی شد. آزمایشها نشان داد که یک مقدار بحرانی میدان مغناطیسی ابرسانایی را از بین می برد و مقدار آن تابعی از دماست. مقدار بحرانی جریان و میدان مغناطیسی بهم مربوطند و میدان مغناطیسی ایجاد شده در سطح ابرسانا توسط جریان بحرانی معادل با میدان بحرانی است. اونس در سال 1914 با ادامه آزمایشهای خود کشف کرد جریانی که در یک حلقه ابرسانا ایجاد میشود مادامی که نمونه در حالت ابرسانایی قرار دارد، بدون هیچ کاهش در مقدارش ثابت باقی می ماند. حضور چنین جریانهایی ماندگار به طور مشخص نشانگر صفر بودن مقاومت در حالت ابرسانایی است. رسانای کامل بودن به تنهایی برای ابرسانا نامیدن یک جسم کافی نیست بلکه جسم ابرسانا خصوصیت مهم و ویژه دیگری نیز دارد و آن دیامغناطیس بودن کامل آن است. به دنبال دسترسی پژوهشگران به دماهای پایین تا کمی پس از نیمه اول قرن بیستم طی سه دوره متمایز تاریخی خواص متفاوت این مواد مورد بررسی قرار گرفت. دوره اول همانطور که گفته شد با کشف وجود یک جریان بحرانی و یک میدان مغناطیسی بحرانی توسط اونس شروع شد. در سال 1933 کشف اثر مایسنر¹ نگرش جدیدی از ابرسانایی ایجاد کرد. یک ابرسانا نه تنها دارای مقاومت صفر است، بلکه به طور همزمان شار مغناطیسی را از خود می راند. به این ترتیب دوره دوم پس از گذشت 20 سال از دوره اول با کشف رفتار غیر عادی ظرفیت گرمایی و کشف اثر مایسنر-اوکسفلد² در سال 1933 آغاز شد. پس از این دو دوره، دوره سوم با ارائه نظریه گینزبرگ-لاندائو³ در سال 1953 آغاز گردید. در سال 1957 نظریه BCS ارائه شد. در ادامه تلاش برای دستیابی به ابرساناهای با دمای گذار بالاتر (ابرساناهای دمای بالا) و کشف

1. Meissner

2. Meissner-Ochsenfeld

3. Ginzburg-Landau

ابرساناهاى اكسيد مس در سال 1986 به عنوان نقطه عطفى در تاريخ ابرسانايى محسوب شد. درباره ابرساناهاى دماى بالا مى توان گفت كه در ابتداى قرن بيستم تلاش همه فزيكدانان در راستاى يافتن ماده اى ابرسانا در دماى اتاق بوده است. ماده ابرسانايى كه بتواند در دماى اتاق ميدان مغناطيسى و جريان الكترىكى بالايى را به طور همزمان تحمل كند. مشكل اساسى همه ابرساناهاى متعارف پايين بودن دماى گذار آنهاست. پيش بينى هاى نظرى و همچنين دماى گذار پايين اين تركيبات كشف شده حد بالاي 40-30 درجه كلوين رابه دست ميداد. همه تركيبات ابرساناى دماى بالا در چند خصوصيت اصلى مشتركند و آن اين است كه ناهمسانگردند و خواص متفاوتى را در جهات مختلف بلورى از خود نشان مى دهند. ساختار بلورى لايه لايه دارند و همگى داراى صفحات CuO_2 در ساختار خود هستند [3]. ابرساناهاى دماى بالا با پايه آهن صفحات $Fe - As$ را در ساختار خود به عنوان صفحاتى كه در وقوع ابرسانايى نقش مهمى رايفا مى كنند، دارند. در سال 2008 ابرسانايى در 26 درجه كلوين براى تركيب $LaFeAsO$ گزارش شد. در همان سال نيز شايعات ابرسانايى در 50 درجه كلوين منتشر شد. تا آن زمان ابرساناهاى كشف شده بودند كه دماى گذار آنها به 30 درجه كلوين مى رسيد. بابه كاربردن فشار دماى گذار تركيب $LaFeAsO$ به 43 درجه كلوين رسانده شد. و با جانشينى عنصر لانتانيم با ديگر عناصر نادر زمين و به دست آوردن يك تركيب آلاييده دماى گذار آن به 55 درجه كلوين رسانده شد پس با به كاربردن فشار و جانشينى هاى شيميايى مى توان دماى گذار ابرسانايى را بالا برد [4].

2-1- خواص ابرسانايى

ابرسانايى به طور كلى داراى دودسته خواص "وابسته به نوع ماده" و "مشترك" هستند. براى مثال بسيارى از خواص معمول مانند ظرفيت گرمايى و دماى بحراني وابسته به جنس ماده هستند در حالى كه مقاومت الكترىكى و ميدان مغناطيسى درونى صفرين همه آنها مشترك است. اصلى ترين خواص ابرسانايى عبارتند از:

[5]

1. مقاومت الكترىكى صفر و توان عبور چگالى جريان الكترىكى بسيار بالا (خواص الكترىكى)

2. توليد ميدان مغناطيسى بسيار قوى (خواص مغناطيسى)

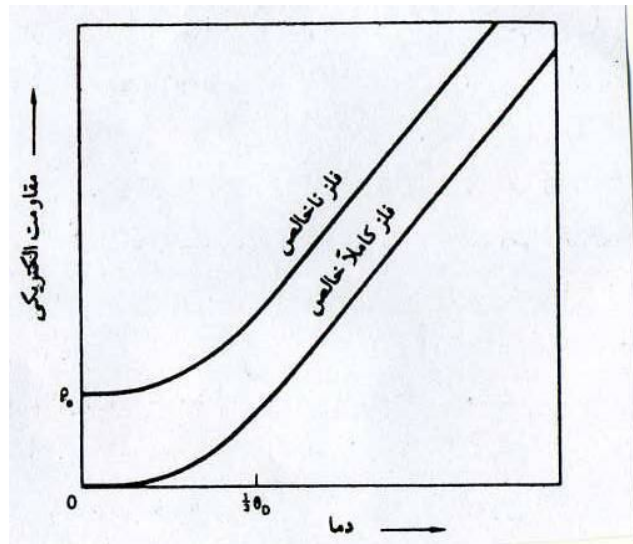
1. خواص الكترىكى: در ابرساناها توضيح حالت الكترىكى به كمك مكانيك كوانتومى ممكن است. طبق نظريه تعويض فونونى، جريان الكترىكى حاصل از يك الكترون آزاد نيست بلكه از جفت هاى كوپرناشى مى شود. اين جفت الكترون به هم متصل شده و با تعويض فونون ها كنار هم باقى مى مانند.

2. خواص مغناطیسی: ابررساناها میدان مغناطیسی خارجی را از خود دفع می کنند از اینرو قطعه آهنرباروی ابررسانا معلق می ماند. این خاصیت اثر مایسنر نامیده می شود.

1-2-1- مقاومت صفر

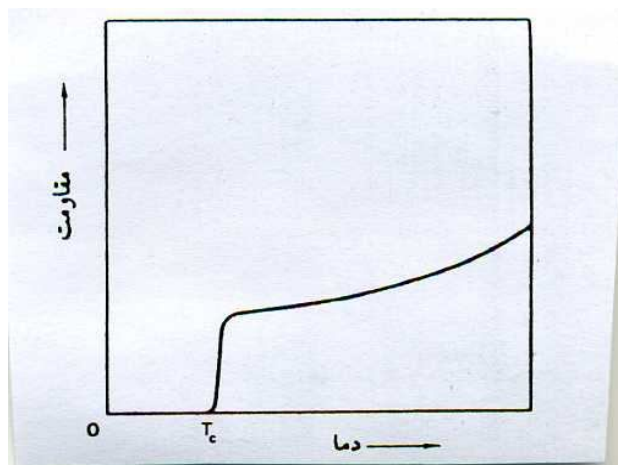
ساده ترین روش اندازه گیری مقاومت قراردادن آن در مدار الکتریکی است که در آن I جریان و V ولتاژ دوسر نمونه می باشد و مقاومت نمونه به وسیله قانون اهم داده می شود.

$(R = V / I)$. اگر ولتاژ صفر باشد به این معنی است که مقاومت صفر است در یک رسانای نرمال ممکن است جریان الکتریکی به عنوان سیالی از الکترونها که در میان یون های سنگین شبکه حرکت می کنند، تصور شود. الکترون ها به طور مداوم با یونهای شبکه برخورد می کنند. در طی هر برخورد، مقداری از انرژی به وسیله نقاط شبکه جذب می شود و به گرما تبدیل می شود که انرژی جنبشی ارتعاشی یون های شبکه نام دارد. انرژی حمل شده به وسیله جریان پراکنده می شود. این پدیده مقاومت الکتریکی نام دارد. در ابررسانا وضعیت متفاوت است. در یک ابررسانای متعارف الکترون های منفرد نمی توانند در رسانندگی نقش داشته باشند، بلکه این کار توسط جفت های کوپر که در نزدیکی سطح فرمی قرار دارند انجام می شود. این جفت ها یک نیروی جاذبه ای میان الکترونها از طریق تبادل فونون را موجب می شوند. به دلیل کوانتوم مکانیک طیف انرژی جفت های کوپر شامل یک گاف انرژی است. به این معنی که یک مقدار انرژی می نیم E وجود دارد، که بزرگتر از انرژی گرمایی شبکه kT است. که در آن k ثابت بولتزمن و T دمای شبکه است [5]. می توان یک الکترون را که طبیعت موجی دارد توسط یک موج تخت که در همان جهت پیش می رود نشان داد. یکی از خواص موج تخت این است که می تواند از میان یک ساختار تناوبی کامل بدون اینکه در جهات دیگر پراکنده شود عبور کند. در نتیجه یک الکترون می تواند از میان یک شبکه بلوری ایده آل بدون این که اندازه حرکت الکترون جهت اصلی خودش را از دست بدهد عبور کند. دو اثر مهم هستند که می تواند حالت ایده آل شبکه بلوری را به هم بزنند و مقاومت ایجاد کنند. نوسانهای گرمایی و ناخالصی و یا نقص بلوری الکترون های هدایت متحرک را پراکنده می کنند و مقاومت الکتریکی را ایجاد می نمایند. وقتی دما در جهت صفر مطلق کاهش داده می شود، مقاومت مخصوص باید به صفر نزدیک شود. با وجود این مقاومت صفر را که انتظار می رود یک نمونه کامل ایده آل فرضی به دست آورد، اگر بتوان آن را تا صفر مطلق سرد کرد، پدیده ابررسانایی نمی گوئیم. هیچ نمونه حقیقی از فلزات نمی تواند کاملاً خالص باشد و الزاماً دارای ناخالصی خواهد بود. در نتیجه همیشه یک مقدار مقاومت مخصوص باقی مانده (ρ در شکل 1-1) که حتی در پایینترین درجه حرارت باقی می ماند وجود دارد. هر چه فلز ناخالص تر باشد مقدار ρ بیشتر خواهد بود. [5]

شکل 1-1. تغییرات مقاومت الکتریکی فلزات با درجه حرارت [1]

اما بعضی فلزات وقتی سرد می شوند مقاومت الکتریکی کاهش پیدامی کند اماوقتی به چند درجه بالای صفرمطلق می رسند، ناگهان تمام نشانه های مقاومت الکتریکی را ازدست می دهند(شکل 1-2) دراین حال گفته می شود که آنها به حالت ابرسانایی منتقل شده اند. انتقال به حالت ابرسانایی ممکن است با وجود اینکه فلز ناخالص باشد اتفاق بیفتد [1].

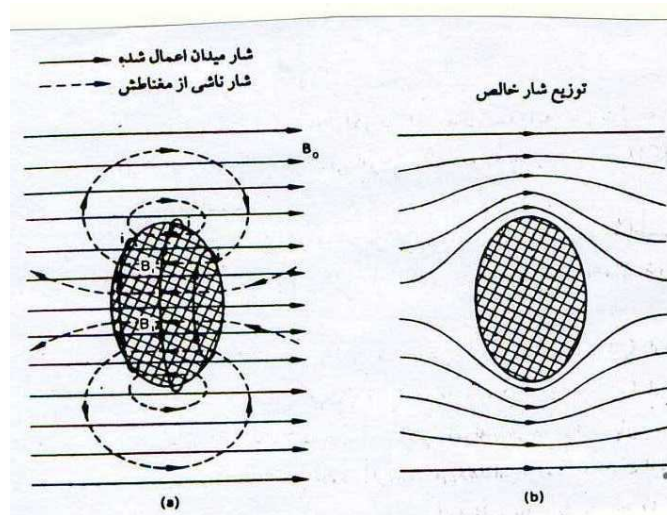
شکل 2-1. ناپدید شدن مقاومت یک ابرسانا در دمای پایین [1]

1-2-2- اثر مایسنر

رسانای کامل بودن به تنهایی برای ابررسانا نامیدن یک جسم کافی نیست، بلکه جسم ابررسانا خصوصیت ویژه مهم و لازم دیگری دارد و آن دیامغناطیس کامل بودن آن است. به این معنی که اگر ماده در حضور میدان تاحالت ابررسانش سرد شود، شار از داخل آن طرد شده و ابررسانا به صورت یک جسم دیامغناطیس کامل ($B = 0$) عمل می کند. همچنین صرف نظر از اینکه میدان در حالت ابررسانش اعمال شود (سرمایش در حضور میدان، ZFC) یا اینکه در حالت بهنجار اعمال شود و سپس نمونه سرد شود (سرمایش در حضور میدان، FC)، شار مغناطیسی از ابررسانا رانده می شود. باید توجه کرد رفتاری که توسط مایسنر و اوکسنفلد مشاهده شد از رفتاری که توسط یک رسانای کامل در گذار به حالت رسانش به نمایش گذارده می شود کاملاً متفاوت است و برخلاف رسانای کامل، گذار از حالت ابررسانشی به حالت بهنجاریک فرآیند کاملاً بازگشت پذیر است [3].

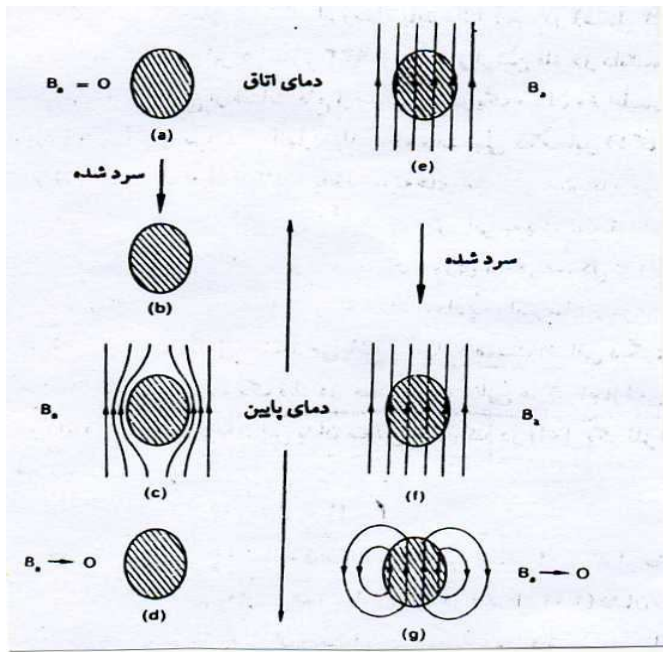
1-2-3- خواص مغناطیسی یک ابررسانا

برای اینکه یک ابررسانا را بهتر بشناسیم تاثیر میدان مغناطیسی یک ابررسانا و هادی کامل را بحث خواهیم کرد. رفتاریک هادی کامل را در نظرمی گیریم. تصور کنید که نمونه در غیاب میدان مغناطیسی مقاومت خود را از دست بدهد یعنی سرد شود و سپس میدان مغناطیسی اعمال شود. چون مقاومت در اطراف یک مسیر بسته فرضی در داخل فلز صفر است، چگالی شار مغناطیسی که این مسیر را در برمی گیرد در فلز نمی تواند تغییر کند پس باید حتی بعد از اعمال میدان نیز صفر باقی بماند. در حقیقت اعمال میدان مغناطیسی جریانهای القایی بدون مقاومتی را در سطح نمونه ایجاد می کند. به نحوی که چگالی شار مغناطیسی ایجاد شده توسط این جریانهها دقیقاً مساوی و مختلف الجهد با چگالی شار میدان اعمال شده باشد که در شکل (1-3a) نشان داده شده است. به سبب اینکه این جریانهها میرا نمی شوند چگالی شار خالص داخل فلز در سطح صفر باقی می ماند. این جریانههای سطحی غالباً جریانههای پوششی نامیده می شوند. توزیع خالص چگالی شار که نتیجه مجموع چگالی شار حاصل از جریان و چگالی شار میدان اعمال شده می باشد در شکل (1-3b) نشان داده شده است

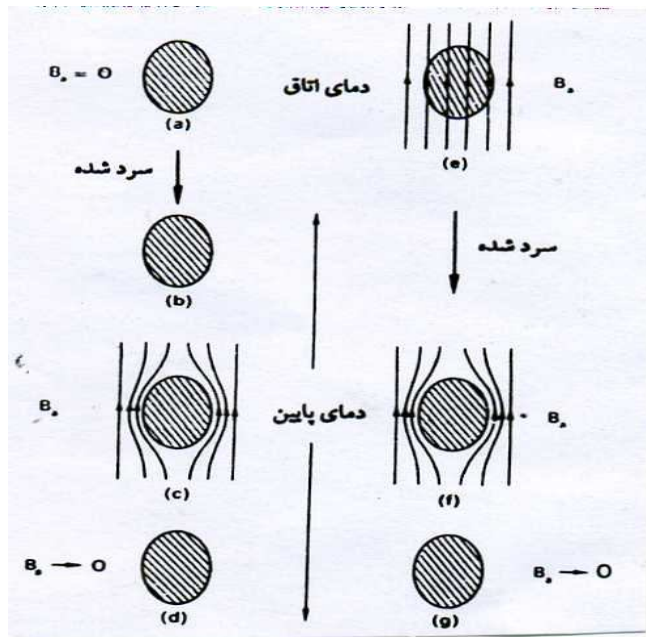

شکل 1-3. توزیع شار مغناطیسی اطراف یک جسم دیامغناطیسی کامل [1]

حال اگر میدان اعمال شده را به صفر تنزل دهیم نمونه در حالت اصلی غیر مغناطیسی خود باقی خواهد ماند. این موارد به ترتیب در شکل (1-4) از a تا d نشان داده شده است. حال تصور کنید که میدان مغناطیسی B_a به نمونه ای که بالاتر از دمای گذار خود قرار دارد اعمال شود (1-4e). بیشتر فلزات (به غیر از فلزات ویژه فرومغناطیس، آهن و کبالت و نیکل) دارای ضریب نفوذ مغناطیسی نسبی خیلی نزدیک به واحد می باشند. در نتیجه چگالی شار در داخل عیناً مساوی شار میدان اعمال شده می باشد. اکنون نمونه تا درجه حرارت پایین سرد می شود، در نتیجه مقاومت الکتریکی خود را از دست می دهد. این از دست دادن مقاومت الکتریکی تاثیری در مغناطیس پذیری ندارد و توزیع شار بدون تغییر خواهد ماند. (1-4f). سپس میدان مغناطیسی را به صفر کاهش می دهیم. چگالی شار در داخل فلز عوض نمی شود و نمونه یک مغناطیس دائمی پیدامی کند (1-4g). در c و f شکل (1-4) نمونه تحت شرایط یکسانی از دمای میدان مغناطیسی قرار دارد. اما حالت مغناطیس شدگی کاملاً در دو حالت متفاوت است. به طور مشابه d و g دو حالت متفاوت مغناطیس شدگی در شرایط مساوی عوامل خارجی از خود نشان می دهند. مشاهده می کنیم که حالت مغناطیس شدگی یک هادی کامل تنها توسط شرایط خارجی تعیین نمی شود بلکه به ترتیب اینکه عوامل خارجی اعمال می شوند بستگی دارد. پس یک ابررسانا خاصیت اضافی دیگری که یک فلز بدون مقاومت ندارد، دارا هستند. یک فلز در حالت ابررسانایی هرگز اجازه ورود شار مغناطیسی را به داخل خود نمی دهد. در حالی که داخل یک فلزی که فقط بدون مقاومت است ممکن است شار مغناطیسی باشد و یا نباشد که به شرایط بستگی دارد. مغناطیس شدگی هادی کامل به ترتیبی که حالت نهایی میدان مغناطیسی و درجه حرارت اعمال شده به جسم به دست آید، بستگی خواهد داشت. اما مغناطیس شدگی یک ابررسانا فقط به مقدار میدان اعمال شده و درجه حرارت بستگی دارد و به ترتیبی که اندازه گرفته می شوند وابسته نیست (شکل 1-5) [1].

شکل 4-1. رفتار مغناطیسی یک هادی کامل. (a), (b) نمونه در غیاب میدان بدون مقاومت می شود. (c) میدان مغناطیسی به نمونه بدون مقاومت اعمال شده است. (d) میدان مغناطیسی حذف شده است. (e), (f) نمونه در میدان مغناطیسی اعمال شده بدون مقاومت می شود. (g) میدان مغناطیسی اعمال شده حذف شده است. [1]

شکل 5-1. رفتار مغناطیسی یک ابررسانا: (a), (b) نمونه در غیاب میدان بدون مقاومت می شود. (c) میدان مغناطیسی به نمونه ابررسانا اعمال می شود. (d) میدان مغناطیسی حذف شده است. (e), (f) نمونه در میدان مغناطیسی خارجی ابررسانا می شود. (g) میدان مغناطیسی اعمال شده برداشته می شود. [1]